

EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KIRIKU LOS ANGELESE KOGUDUS

1306 West 24th Street, Los Angeles, CA 90007

KOGUDUSE TEATED

JUULI 2019

NR. 4

Kirik: Latvian Ev. Lutheran Church | 1927 Riverside Dr. | Los Angeles | CA 90039

Õpetaja: Enn Auksmann
18 Flaxwood
Irvine, CA 92614
Tel. (949) 387-4109
Mob. (310) 745-0450
padrepaul@mac.com

Esimees: Heino Nurmberg
80119 Palm Circle Dr.
La Quinta, CA 92253
Tel. (760) 342-5136
Mob. (714) 785-0583
Hnurmberg@earthlink.net

Laekur: Uve Sillat
11033 Braddock Dr.
Culver City, CA 90230
Tel. (310) 836-4210
Mob. (310) 422-7745
Sillat@att.net

E.E.L.K. Los Angelese koguduse koduleht Internetis: <http://www.eelk-kirik.com/Los-Angeles>

SUURIM PÕLVKOND

«Mis saab küll sellest lapsest?» (Lk 1:66)

Jaanipäeva paiku on Eestis – ja küllap kogu põhjapoolkeral, ka siin Ameerikas – koolide lõpetamise aeg. Lugesin mõne nädala uudist ühe San Diego keskkooli lõpuaktuse kohta, millel koolilõpetajate poolt tänukõne pidanud õpilane ei piirdunud mitte ainult tänamisega, vaid tõi esile mitmeid tõsisemaid probleeme, millega ta oli – vähemalt enda arvates – koolisüsteemis kokku puutunud.

Kuigi ma nõustun, et tänapäeva koolisüsteemil on väga palju puudusi, valdas mind seda uudist ja tolle noore neiu kõnet lugedes sügav ebameeldivuse – või pigem ebamugavuse – tunne: mõnevõrra selle tõttu, et nagu kooli esindajate, nii ka minu arvates ei ole lõpuaktus kõige õigem koht haridussüsteemi probleemide lahkamiseks, isegi kui need probleemid on reaalsed – kuna tulemuseks ei ole mitte asjade paranemine, vaid hoopis vastasseisu teravnemine –, veelgi enam aga seepärast, et kogu tollest kõnest jäi lõppkokkuvõttes paistma vaid suur ning kõiki teisi inimesi instrumentaliseeriv ja justkui oma sulasteks pidav *Ego* – MINA, MINU, MIND ja MINULE!

See lugu tuletas mulle meelde veidi varem, 6. juunil ühes raadiosaates kuulnud arutelu selle üle, kas tänapäeva noortel meestel – ja miks mitte ka naistel – jätkuks samasugust

ohvrimeelsust ja oma mina üldise hüve teenistusse andmise valmidust nagu neil, kes tegid seda seitsekümmend viis aastat tagasi – neil, keda Ameerikas kutsutakse nimega *The Greatest Generation* – suurim põlvkond? Teatavasti on 6. juuni nn *D-Day*, mil meenutatakse samal päeval 1944. aastal Normandias toimunud maabumisoperatsiooni, mille käigus Inglise kanali ületas ligi sada kuuskümmend tuhat Ameerika, Briti ja Kanada võitlejat ning rohkem kui kümne tuhande haavatu ja langenu hinnaga avati faktiliselt teine rinne sõjas Hitleri-Saksamaaga.

Ma ei taha siinkohal süveneda sellesse, mida tähendasid teise rinde avamisele eelnenud kokkulepped Stalini, Churchilli ja Roosevelti vahel meie maale ja rahvale – sellest räägime pikemalt sügisel, kui tähistame 1944. aasta Suurpõgenemise aastapäeva. Küll aga kutsun mõtlema selle peale, mille üle arutleti tolles minu poolt mainitud raadiosaates: kas tänapäeva noortel meestel ja naistel jätkuks nende, seitsekümmend viis aastat tagasi Normandias maabunutega võrreldavat ohvrimeelsust ja oma mina selja taha jätmise ning oma elu millegi suurema teenistusse andmise – või koguni oma elu jätmise – valmisolekut? Või miks rääkida ainult noortest meestest ja naistest – räägime kõikidest! Ja miks rääkida ainult üleüldiselt, abstraktselt kõikidest – räägime igast üksikust, ka iseendast!

Meie oma rahva ajalugu tunneb sedasama küsimust vägagi hästi. Jaanipäeval, täpsemalt jaanilaupäeval, ei tähista me mitte ainult Ristija Johannese sünnipäeva eelõhtut, vaid ka Võidupüha. Sellega meenutatakse 1919. aastal – s.t täpselt sada aastat tagasi – Põhja-Lätis Võnnu lähisel põhiliselt baltisakslastest koosnenud Landeswehri üle saavutatud võitu, mis avas tee Riiale ja aitas kindlustada nii Eesti kui Läti riiklikku iseseisvust.

Olen Vabadussõjas osalenud meeste mälestustest lugenud, et Landesveeri sõtta mindi puhuti veelgi suurema vaimustusega kui punaste vastu – põhjuseks soov tasuda mitusada aastat kestnud orjapõlve eest. Juhtus sedagi, et astuti üle väejuhatuse korraldustest – et aga saaks sakslasi peksta. Ja seda tehtigi niisuguse innuga, et üks Võnnu all võidelnud kirjutas pärast lahingut üsna humoorikalt:

«Juba poolest ööst oleme väljas. Otsime Landeswehri. Pärast suurt sauna Võnnu all on ta kadunud. Kadunud selle sõna tõsisel mõttes. Lahkusime neljakesi soomusrongilt, et teda taga ajada, et teada, kus ta asub, kui teda jälle lüüa on vaja. Tundide kaupa oleme juba roomanud ja neljakäpakil roninud mööda Lätimaa ilusaid mäekülgesid. Igasuguse suuna- ja ajamõiste kaotasime juba ammu. Võime olla juba kaugel waenlase seljataga, aga samahästi ekselda alles meie oma seisukohtade ümbruses.»

Mis oli see, mis pani nood enamasti verinoored mehed ja naised sada aastat või seitsekümmend viis aastat tagasi oma elu – nagu seda humoorikat mälestuskildu lugedes arvata võiks, kõike seda isegi teatava kergusega võttes – kaalule panema? Olen täiesti kindel, et suurel määral oli selleks arusaamine, et on kõrgemaid väärtusi kui isegi omaenda elu. Rääkimata oma minast, tollest praegusel ajal tihtipeale lausa kõikvõimsana kõige kohal kõrguvast *Egost*, mille ümber kõik muu peab tiirlema ning mille teenistuses kõik teised peaksid olema.

Kui meenutame Ristija Johannest, kes oli Jeesuse sõnul suurim naisest sündinute (Mt

11:11), siis ma usun, et see küsimus, mis esitati tema ilmaletulekul – «*Mis saab küll sellest lapsest?*» –, on aktuaalne iga lapse puhul, ja mitte ainult tema vanemata jaoks. Võime seda küsimust oluliselt laiendada: mis saab meie maast, meie maailmast, meie rahvast, kogu inimühiskonnast, kui see laps, see inimene suureks kasvab? Ja mitte ainult meie lapsed, vaid meie ise: milline on meie mõtte- ja eluviis? Kas see on võrreldav tolle noore koolilõpetaja omaga, kes iseseisvasse ellu astudes süüdistab kõike ja kõiki enda ümber selles, et tema heaks ei ole piisavalt palju tehtud, või pigem nende noorte omaga, kes olid valmis Vabadussõjas või Normandias andma oma elu parema maailma eest?

Mis sai Ristija Johannesest? Me teame, mis temast sai: prohvet, kes pidi tõe rääkimise eest oma peaga maksma! Aga on täiesti kindel, et tänu sellele on maailm täna vähemalt veidikenegi parem paik kui oleks olnud ilma selleta. Ning ainult tänu sellele on nüüdseks juba ligi kaks tuhat aastat peetud Ristija Johannese sünnipäeva – sest kui ta oleks osutunud nahahoidjaks ja tõesalgajaks ning püüdnud oma elupäevad vaid kuidagiviisi, võimalikult mugavalt õhtusse saata, siis ei teaks me temast mitte kui midagi!

Ristija Johannes, nagu ka need ajaloosündmused, mida me ikka jälle meenutame, aitavad meil mõista, millised on tõelised väärtused, mille poole püüelda. Ning täidavad meid tänutundega kõigi nende eest, kes on nende väärtuste poole püüelnud ja nende eest seisnud – enamasti, paraku, omaenda elu hinnaga. Sellega mitte ainult Ristija Johannest, vaid Kristust ennast järgides: «*Sellest me oleme ära tundnud Jumala armastuse, et Tema oma elu on jätnud meie eest; ja meiegi peame jätma elu vendade eest.*» (1Jh 3:16)

KUIDAS SÜNDIS SINIMUSTVALGE

Käesoleva aasta 4. juunil tähistati 135 aasta möödumist esimese sinimustvalge õnnistamisest Eesti Ülipilaste Seltsi lipuna Otepääl. Sattusin sellega seoses lugema 1934. aastal sinimustvalge lipu õnnistamise viiekümnenenda aastapäeva puhul «Postimehes» ilmunud artiklit, milles lisaks õnnistamistalitusele endale meenutati ka lipu enda sünnilugu. Jagan (keeleliselt veidi kohendatuna) siinkohal sellest artiklist osa, mis kõneleb sinimustvalge värvikombinatsiooni tähendusest. Artikli autor on eesti vaimulik, haritlane ja ühiskonnategelane Aleksander Mohrfeldt (aastast 1936 eestindatuna Mäevälja), kes elas aastail 1857–1938.

Enn Auksmann

«Värvide küsimus kerkis Tartu eesti soost üliõpilaste rühmas päevakorraale koos osakond «Vironia» asutamise küsimusega a. 1880 ja leidis lahenduse 17. septembril 1881. a. [...] Värvide valikul ei lepitud ükskõiksuse ja pealiskaudsusega. Värvid pidid: 1) kajastama meie rahva iseloomu ja aateid, 2) mõjustatud olema meie rahvariietuse värvidest, 3) peegeldama kodumaa ilmastikku ja loodust selle talvise valge lumekattega ja suvise sinise taevavõlviga, sünge sügisega ja rõõmul sätendava kevadega, 4) omavahel kooskõlas olema. [...] Pika kaalumise järel jäime sinine-must-valge värvikolmiku juurde [...]

Sinise kohta rõhutati: kui soomlased on rõõmsad oma sinise lipu all ja ungarlased laulavad kiidulaulu oma sinisele Doonaule, miks ei või meie sinise lipu all laulda: truuks jääme isamaale... Eks sinine taevaskata meie kodumaad, lõunas on meil sinipinnalised järved, põhjas Virumaal asetsevad sininimelised mäed; meie noorikud ja neiud, emad, õed ja pruudid kannavad siniseid peakatteid ja seelikuid. Nii seati peavärviks sinine. Ta pidi hüüdma meile: ole ustav endale, oma rahvale ja tööle, et ka sind võib usaldada. Sinise lipu all tahtsime vastu astuda oma rahvast taganejaile, milliseid oli ju tol ajal üsna palju.

Must värv võitis omale koha meie rahva musta ja piinarikka mineviku, kodumaa musta tootva mulla, mulgi musta kuue ja head tuld andvate mustade süte meenutajana. [...] Must värv näis antud põhjustel meile eestlastele vägagi esindusvärviks kõlbavat. Panime sellele veel põhjenduseks soovi ja õilsa sihi: katsume mustaks tõrvata ja musta mulla alla matta kõike, mis inetu ja kõlvatu – kõrkust kõigepealt, ka endist häbi ja orjameelt.

Valgele värvile leidsime järgmise põhjenduse: meie rahval on kalduvusi ja püüdeid valge ja valguse poole. Nädalas on meil kaks päeva puhtusele, seega ka valgele pühendatud: laupäev ja pühapäev. Üks on lava- ehk saunapäevana ihule puhtuseks, teine aga kirikuskäimise ja meeleparanduse päevana hingele puhtuseks. Toonitati ka püüdu hariduse ja vaimuvalguse poole, mis küll esialgu mitmeti takistatud viletsatest oludest. Veel toonitati meie kaskede valget koort, talvist valget lund ja suviseid valgeid öid. Eriti ägedalt pooldas valget värvi Hugo Treffner, öeldes: «Ise püüame valguse poole ja rahvale anname valgust. Päikesepaiste ei tohi meil puududa – valge värv kuulugu meie rahvuslike sümbole hulka!»»

Tähelepanu:
KOGUDUSE SUVEPÄEV
ei toimu septembris, vaid pühapäeval, 6. oktoobril.
Pühapäeval, 22. septembril
tähistame Los Angelese kirikus
SUURPÕGENEMISE 75. AASTAPÄEVA

LOTERII

Käesolevaga saadame välja korjanduslehed loterii tarvis, mille loosimine leiab aset koguduse suvepäeval, pühapäeval, 6. oktoobril 2019. a. Linda ja Edgar Kaskla kodus aadressil 9591 Halekulani Drive, Garden Grove, CA 92841, telefon: 714 636 8393.

Palume annetada käsitöid, kunstiesemeid, tarbeasju (vaidlematult uusi) või raha võitude ostmiseks. Korjanduslehed koos annetustega palume tagastada koguduse laekurile Uve Sillatile hiljemalt 1. septembriks.

Loteriipiletid saadetakse koguduseliikmetele ja sõpradele koos informatsioonilehega septembri alguses. Kõigil, kes pileteid ei soovi, või soovivad rohkem kui 10, palume lahkesti teatada koguduse laekurile enne 20. augustit. Maksimum on kuni 50 piletit inimese kohta, pileti hind on endiselt \$1.00 annetusena.

NB! Suvepäeval, 6. oktoobril, müüakse väljaostmata ning ülejäänud loteriipileteid kohapeal piiramatul arvul. Juhatus tänab kõiki annetuste eest!

TOETUSTE JAGAMINE

Tänavusest Eest Vabariigi aastapäeva puhul korraldatud korjandusest laekus annetusi \$2,725. Juhatuse koosolekul 13. mail jaotati see summa järgmiselt:

Eesti Arhiiv Lakewoodis \$200; Eesti Punane Rist \$50; Eesti Metsad \$200; Tartu Perekodu «Käopesa» \$900; EELK Viljandi Pauluse kogudus \$200; Valga väikelastekodu «Kurepesa» \$975; Los Angelese eestlaste veebileht EESTI.US \$200.

ÕPETAJA PUHKUS

31. juulist kuni 20. augustini viibib koguduse õpetaja Enn Auksmann puhkusel Eestis. Palume sel perioodil kõigi küsimustega pöörduda koguduse esimehe Heino Nurmbergi poole.

KALENDAARIUM

Pühap., 14. juuli

kell 2 p.l.

Jumalateenistus Los Angelese kirikus. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Helge Laan ja Olav Padjus. Kohvilaud.

Esmasp., 22. juuli

kell 7:30 õhtul

Juhatus koosolek Eesti Majas.

Pühap., 28. juuli

kell 2 p.l.

Jumalateenistus Los Angelese kirikus. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Andres Ruetman ja Uve Sillat. Kohvilaud.

31. juuli – 4. august

34. Lääneranniku Eesti Päevad Portlandis, Oregonis.

Esmasp. 12. august

kell 7:30 õhtul

Juhatus koosolek Eesti Majas.

Pühap., 8. september

kell 2 p.l.

Jumalateenistus Los Angelese kirikus. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Kuno Lill ja Luige Lill. Kohvilaud.

Kolmap., 11. september

kell 11 e.l.

Seenioride Klubi kokkutulek Eesti Majas. Koosviibimine.

Esmasp., 16. september

kell 7:30 õhtul

Juhatus koosolek Eesti Majas.

Pühap., 22. september

kell 2 p.l.

Suurpögenemise 75. aastapäeva mälestusjumalateenistus Los Angelese kirikus. Teenib koguduse õpetaja. Muusikaga teenivad koguduse organist, Los Angelese Eesti Segakoor ja kandleansambel. Nõukogu liikmed: Johannes Nukk ja Heljo Kaskla. Kohvilaud.

Pühap., 6. oktoober

kell 11 e.l.

Lõikustänupüha jumalateenistus Garden Grove'is Linda ja Edgar Kaskla kodus. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Edgar Kaskla ja Mati laan. Järgneb **koguduse suvepäev.** Lõunasöök, koosviibimine, loterii. Kohvilauale palutakse tuua küpsetisi ja kooke tavapärasel viisil.

Kolmap., 8. oktoober

kell 11 e.l.

Seenioride klubi kokkutulek Eesti Majas. Koosviibimine.

Tähelepanu! Juhatus palub nõukogu liikmetel, kes teenivad kaasa jumalateenistusel, tulla kohale 30 minutit enne teenistuse algust, et aidata katta kohvilaud.